ناگهان شعر

محمد سلمانی

ببین در سطر سطر صفحه فالی که می بینم
تو هم پایان تلخی داری ای آغاز شیرینم
ببین در فال «حافظ» خواجه با اندوه می گوید :
که من هم انتهای راه را تاریک می بینم
تو حالا هر چه می خواهی بگو حتی خرافاتی
برای من که تاثیری ندارد، هر چه ام اینم
چنان دشوار می دانم شب کوچ نگاهت را
که از آغاز، پایان تو را در حال تمرینم
نه! تو آینه ای در دست مردان توانگر باش
که من درویشی از دنیای کشکول و تبرزینم
در آن سو، سودسر شار و در این سو حافظ و سعدی
تو و سودای شیرینت، من و یاران دیرینم
برو بگذار شاعر را به حال خویشتن بانو
چه فرقی می کند بعد از تو شادم یا که غمگینم
پس از تو حرف هایت را به گوش سنگ خواهم گفت
تو خواهی بعد از این دیوانه خوانی یا خبر چینم

زنده یاد نجمه زارع

چگونه از تو بگویم که عاشقانه نباشد؟
شده است چشم تو روزی پر از بهانه نباشد؟
مرا ز عشق نترسان! خودم چشیده ام آن را
دل مرا بزن آتش کز او نشانه نباشد
در این همیشه شرجی، می آوری چه به روزم؟
برای وسعت چشمت اگر کرانه نباشد
چنین که می شکنی دل، بیا و حق بده این را
که دلشکسته تر از من در این زمانه نباشد
تو ای یگانه ترینم! قبول کن که چنینم
اثر نمی کند عشقی اگر یگانه نباشد
پدر رسیده به خانه و نان تازه به دستش
بیا که سهم ندارد کسی که خانه نباشد

مهدی فرجی

همیشه در دل همدیگریم و دور از هم
چقدر خاطره داریم با مرور از هم
دو ریل در دو مسیر مخالفیم و به هم
نمی رسیم به جز لحظه عبور از هم
تومن، تومنی، من تو، من تو، من تو شدم
اگر چه مرگ جدامان کند به زور از هم
نه، تن نده پریِ من! تو وردها بلدی
بخوان که پاره شود بندهای تور از هم
نه، مثل ریل نه... فکر دوباره آمدنیم
شبیه عقربه ها لحظه عبور از هم

غلط ننویسیم

انفجار جمعیت

این عبارت گرته برداری از زبان انگلیسی است و بهتر است به جای آن از: افزایش جمعیت، وفور جمعیت و... استفاده کنیم

الف و لام عربی بر واژه های فارسی

"الف و لام" مخصوص کلمه های عربی است و افزودن آن بر واژه های فارسی جایز نیست. گاهی در گفتار و نوشتار فارسی ترکیب هایی دیده می شود که در آن ها مضاف عربی و مضاف الیه فارسی است و به شیوه عربی الف و لام به آن اضافه شده است. مانند: ممنوع الکار، قصر الدشت(نام محلی در تهران)، حسب الخواهش، حسب الفرمان، حسب الفرمایش، حسب الفرموده و... در فارسی فصیح باید این نوع ترکیب ها را بدون الف و لام به کار ببریم یا به جای آن ها از مترادف های مناسب دیگر استفاده کنیم.

برگرفته از کتاب «فرهنگ درست نویسی سخن»، تالیف استاد حسن انوری

صعود شاعرانه «قیصر» از علوم تجربی به انسانی

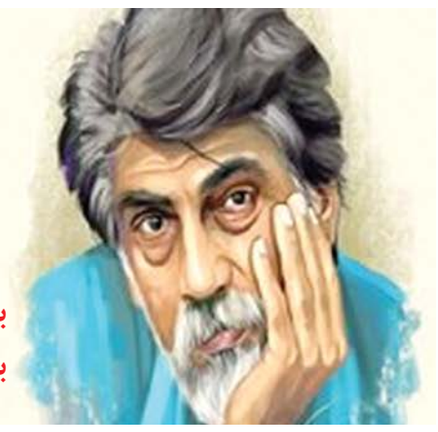

به مناسبت ۸ آبان ماه، سالروز درگذشت قیصر امین پور، شاعر برجسته هم روزگارمان
با دکتر سید مهدی زرقانی، پژوهشگر و استاد زبان و ادبیات فارسی گفت‌وگو کرده‌ایم

محمد بهبودی نیا
calture@khorasannews.com

قیصر امین پور، شاعر شناخته شده هم روزگار ما، در سال ۱۳۳۸ در «گتوند» استان خوزستان متولد و در سال ۱۳۸۶ درگذشت. کتاب های «طوفان در پرانتز»، «ظهر روز دهم»، «مثل چشمه مثل رود»، «بی بال پریدن»، «آینه های ناگهان»، «به قول پرستو»، «گل ها همه آفتابگردان اند» و «دستور زبان عشق» از جمله سروده های اوست. بی تردید شعر این شاعر تأثیرگذار را می توان نمونه ای موفق در ادبیات معاصر دانست. زنده یاد قیصر امین پور در بسیاری از شعرهایش با آن چنان قدرتی، ذهن و جان مخاطب را تسخیر می کند که مخاطب، چاره ای جز پذیرش و لذت بردن از شعر او ندارد. لحن صمیمی او از دیگر نقاط قوت شعرش به شمار می آید، وقتی شعر قیصر را می خوانی انگار دوستی صمیمی با کلام نافذش روبه رویت نشسته و با تو سخن های دل نشینش را در میان می گذارد. به مناسبت سالروز درگذشت قیصر امین پور با دکتر سید مهدی زرقانی، استاد زبان و ادبیات فارسی و پژوهشگر ادبی درباره دلایل دل نشینی شعر قیصر نزد خاص و عام و نقش انسان در شعر این شاعر گفت‌وگو کرده‌ایم.

■ **انسان و انسانیت؛ محور اصلی شعر قیصر**

دکتر زرقانی در ابتدا ضمن تشریح مراحل زندگی و تحولات ذهنی و زبانی قیصر امین پور گفت: قیصر، تحولات پیش از انقلاب و زمان جنگ تحمیلی را تجربه کرده بود. او ابتدا تحصیلات دانشگاهی خود را در رشته دامپزشکی آغاز کرد اما پس از مدت کوتاهی از این رشته انصراف داد و در رشته ادبیات فارسی آزمون داد و پس از پذیرفته شدن در این آزمون، وارد دانشگاه شد. تغییر رشته او از علوم تجربی به علوم انسانی و همچنین بسیاری از رویدادهای دیگر که در زندگی اش شاهدیم، پای این نوع تفکر به روشنی پیداست. در واپسین سال های عمرش نیز کتاب علمی با نام «شعر و کودکی» نوشته است. تمام این آثار و فعالیت های او نشانگر اهمیت علوم انسانی و انسان در ذهن و زبان این شاعر است. این گونه به نظر می رسد که مسئله اصلی در زندگی قیصر، پرداختن به «انسان بما هو انسان» است. اگر مخاطبی از سر حوصله آثار قیصر را دقیق مطالعه کرده باشد به این مهم پی می برد که استعاره مرکزی شعر این شاعر، انسان است.

وی افزود: تغییر اندیشه قیصر در سال های زندگی، هیچ خللی در پرداختن به موضوع انسان و انسانیت در شعرش نداشت و همواره محوریت انسان در شعرش به روشنی به چشم می خورد. با توجه به همین دیدگاه، انسانی که در شعر او روایت می شود دارای چند وجه است.

■ **تأثیر آزادمنشی و عشق در شعر قیصر**

این پژوهشگر ادبی خاطرنشان کرد: آزادمنشی قیصر در همه شعرهای او به چشم می خورد؛ او حتی وقتی قصد داشت درباره موضوعات دینی شعری بگوید گستره پهناوری از معنای انسان را در شعر خود جای می داد. این شاعر ارزنده تا سال ۱۳۶۶ در حوزه هنری به فعالیت های اثرگذاری مشغول بود. او همواره و یک نفس از زمان سرایش اولین منظومه شعر نوجوانش که «ظهر روز دهم» نام دارد تا آخرین اثری که خلق کرد به تفسیر انسان و درونیات او می پرداخت. در آخرین اثر خود با نام «دستور زبان عشق» نیز به این روند با هوشمندی قابل ستایشی ادامه داد و در این مجموعه شعر نیز جوهره انسان را عشق معرفی می کند.

■ **شاعر اصیل ضد جنگ**

این استاد زبان و ادبیات فارسی افزود: قیصر امین پور، حتی در شعرهای کودکانه ای که می سرود از اصل مهم اصالت، غافل نشده است. در کتاب های «ظهر روز دهم»، «مثل چشمه مثل رود» و «به قول پرستو» رد پای این نوع تفکر به روشنی پیداست. در واپسین سال های عمرش نیز کتاب علمی با نام «شعر و کودکی» نوشته است. تمام این آثار و فعالیت های او نشانگر اهمیت کودک، نوجوان و پرورش ذهنیت این نسل است. وقتی در شعرش به سراغ موضوع پراهمیتی مانند کودک می رود، کودکی را نماد معصومیت معرفی می کند که این نماد را می توان چهره دیگری از ویژگی های اصیل انسان در شعر به شمار آورد. توجه این شاعر به معصومیت کودکان باعث شده بود وقتی حتی شعری درباره جنگ می گفت نمود و نمادی از معصومیت کودکانه را در شعرش ارائه دهد. همین بهره گرفتن از اصل مهم معصومیت در شعر است که باعث شده حتی وقتی شعری برای جنگ می نویسد آن شعر در ذهن مخاطب به شعر ضد جنگ و طرفدار صلح تبدیل شود.

■ **طبیعت، انسان، عشق**

وی تصریح کرد: توجه به انسان و انسانیت باعث شده حتی کسانی که در جناح فکری مقابل او قرار دارند به شعرش احترام بگذارند.

دکتر زرقانی تصریح کرد: این شاعر، طبیعت و عشق را عناصری جدایی ناپذیر از انسان می داند و به همین دلیل علاوه بر انسان، طبیعت و عشق دو پدیده پررنگ دیگر در شعر اوست. بهره گیری از طبیعت و عشق حتی در نام کتاب های این شاعر به چشم می خورد به نام این کتاب ها توجه کنید «نفس صبح»، «در کوچه آفتاب»، «مثل چشمه، مثل رود»، «به قول پرستو»، «گل ها همه آفتابگردان اند» و ... از میان ۱۱ مجموعه شعر قیصر، نام پنج مجموعه شعر، مستقیم از طبیعت برگرفته شده است. به عبارتی روشن تر، طبیعت و عشق در شعر او تبدیل به عنصری برای بازنمایی انسان و انسانیت است. ما وقتی استعاره های فراوان از طبیعت را در شعر او بررسی می کنیم به این مهم می رسیم که در مرکز هر استعاره با ظرافتی هوشمندانه، یک دغدغه مهم انسانی نهفته شده است. در حقیقت، طبیعت تنها به دلیل دارا بودن زیبایی های طبیعی او را جذب نمی کند بلکه او طبیعت را به این دلیل می پسندد که می تواند هر جزء از طبیعت را به نمادی برای بیان یک دغدغه انسانی تبدیل کند.

■ **قیصر؛ معنای مهرورزی به انسان**

زرقانی همچنین در تشریح جایگاه عشق در شعر قیصر گفت: شعر امین پور نماد کاملی از عشق و مهرورزی به انسان هاست. او از معنای معمول عشق در شعرهایش فراتر رفته و نوعی مهرورزی به انسان بما هو انسان را مطرح می کند. آخرین مجموعه شعر او با نام «دستور زبان عشق» بسیار هوشمندانه نام گذاری شده و این نوع نام گذاری نشان دهنده ارزشمندی والای این مفهوم در ذهن اوست.

وی گفت: بهترین تعریف برای قیصر این است که بگوییم او شاعری اصیل است. این شاعر همان گونه شعر می گوید که زندگی کرده و همان گونه زندگی می کند که شعر گفته است. او شاعر شعار و بخشنامه و نان به نرخ روز خوردن نیست. قیصر، باورهایش را می نوشت و تا زمانی که مفاهیم در ذهن او تبدیل به باور نشده بود دست به قلم نمی برد. به همین علت شعرهای دینی، مذهبی و عاشقانه او به یک اندازه در ذهن و جان مخاطب رسوخ می کند. او شاعری با تعهد اجتماعی ریشه دار است. زندگی شاعرانه خودش را داشت تا جایی که از بسیاری از فضاها فاصله می گرفت، به دلیل همین نوع نگرش اصیل است که تا امروز هیچ گرایشی نتوانسته قیصر را به نفع خود مصادره به مطلوب کند. این روح زلال، روان و دوست داشتنی که در کالبد امین پور بود باعث شد شعرهایی همه خوان و همه فهم بسراید به گونه ای که شعر او در سطوح مختلف اجتماعی مخاطبانی را به سمت و سوی خود جذب کرده است.

یادمان

«می خواهمت چنان که شب خسته خواب را»

حیدر کاسبی- هشتم آبان ماه سالروز درگذشت قیصر امین پور یکی از شاعران تأثیرگذار ادبیات فارسی است که بی شک تا سال ها بعد شعرش در خاطر دوستداران ادبیات باقی خواهد ماند. از ویژگی های برجسته شعر قیصر، می توان به گستره وسیع مخاطبان او اشاره کرد.

این شاعر برجسته، توجه ویژه ای به ادبیات نوجوان داشت به همین دلیل، همان اندازه که پختگی زبان شعر و جهان بینی ژرف در شعرهای بزرگ سال را مدنظر دارد به همان اندازه نیز در شعر نوجوان به سرودن شعر اهمیت می دهد. البته وسعت معنایی شعر قیصر باعث شده در بسیاری از شعرهای او مرزبندی سنی برداشته شود و همه مخاطبان از شعر روان او لذت ببرند.

مثل این شعر: «**دیشب باران قرار با پنجره داشت/روبوسی آبدار با پنجره داشت/یکریز به گوش پنجره پچ پچ کرد/چک‌چک‌چک‌چک‌چکار با پنجره داشت**» چه کسی می تواند بگوید این شعر برای چه گروه سنی سروده شده است، در ظاهر، شعری است که برای گروه سنی نوجوان قرار سروده شده است، اما آیا کسی می تواند در هر گروه سنی که باشد خودش را از لذت شنیدن این شعر محروم کند؟ زمانی که در شعر سرکشی می کند و زبان تند را به کار می برد باز هم با رعایت مرزبندی های شعر همه فهم می سراید تا مخاطب نوجوان و بزرگ سال سخنانش را درک کنند: «**آواز عاشقانه ما در گلو شکست/حق با سکوت بود، صدا در گلو شکست/دیگر دلم هوای سرودن نمی کند/تنها بهانه دل ما در گلو شکست...**».

شاعری مثل قیصر، نسبت به هیچ چیز بی تفاوت نیست هر شعری را در موقعیت خاص خودش و به فراخور احوالات جامعه، در جای درست و مناسب می سراید. همین ویژگی ها باعث افزایش محبوبیت و مخاطبانش می شود. به وقت عصیان انتقاد می کند، وقتی رسالتی در خودش احساس کند شعری می نویسد که هیچ مرزی نمی شناسند و به وقت عاشقی هم شعر قطار را می نویسد: «**قطار می رود، تو می روی/تمام ایستگاه می رود/و من چقدر ساده ام/که سال های سال/در انتظار تو کنار این قطار رفته ایستاده ام/و همچنان، به نرده های ایستگاه رفته تکیه داده ام**».

فرهنگی - هنری

معرفی نامزدهای کانون برای جایزه آسترید لینگرن

جمال الدین اکرمی در حوزه نویسندگی و رضا دالوند در حوزه تصویرگری از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، نامزد دریافت جایزه آسترید لینگرن ۲۰۲۴ شدند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل کانون، طبق اعلام رسمی مسابقه بین المللی آسترید لینگرن نامزدهای کانون در حوزه نویسندگی و تصویرگری مورد تأیید این نهاد قرار گرفت و اسامی آن ها در میان ۲۴۵ نامزد این مسابقه از ۶۶ کشور جهان قرار گرفته است.

موزه هنرهای معاصر؛ میزبان کاریکاتورهای آمریکای لاتین

موزه هنرهای معاصر تهران با برپایی نمایشگاه «کارتون و کاریکاتور آمریکای لاتین» درهای خود را به روی علاقه‌مندان هنرهای تجسمی باز می‌کند.

به گزارش ایسنا، موزه هنرهای معاصر تهران از سه‌شنبه نهم آبان میزبان کاریکاتورهای آمریکای لاتین است. مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، ساعت ۱۰ صبح برگزار می‌شود.

رونمایی از نمایشنامه «پدر»

مراسم رونمایی از نمایشنامه «پدر» با امضای رضا کیانیان برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی مجموعه تئاتر شهر، نمایشنامه «پدر»، نوشته «فلوریان زلر» و با کارگردانی آروند دشت آرای که این روزها در سالن اصلی تئاتر شهر، در حال اجراست است، توسط نشر ثالث به چاپ رسیده و قرار است نمایشنامه چاپ‌شده آن روز دوشنبه ۸ آبان ماه ساعت ۱۷ در لابی سالن اصلی، با امضای رضا کیانیان به فروش برسد.

انتشار فراخوان جشنواره ملی سرود فجر

فراخوان جشنواره ملی سرود فجر با تشریح بخش‌های مختلف و مراحل برگزاری این رویداد منتشر شد.

به گزارش روابط عمومی جشنواره ملی سرود فجر، این رویدادِ ملی به دبیری حامد جلیلی در دو بخش رقابتی و جانبی به‌طور رسمی فعالیت خود را از هفتم مهر ۱۴۰۲ آغاز کرده است.

در بخش رقابتی، گروه‌ها می‌توانند در قالب گروه‌های سرود، کُر و آکاپلا (اجرای اثر بدون ساز) شرکت کنند.

بخش جانبی جشنواره هم شامل کتاب، پایان‌نامه و رساله با موضوع‌هایی درباره جمع خوانی است. علاقه‌مندان به شرکت در این جشنواره می‌توانند برای اطلاع دقیق‌تر از شرایط و نحوه ثبت‌نام و همچنین ارسال آثار به سایت دفتر سرود به نشانی www.soroudiran.com مراجعه کنند.

صفحه آرایی
روزنامه | مجله | ویژه نامه | کتاب | اینفوگرافیک | گرید | لوگو
واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان
سفارش می‌پذیرد
۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰
layout@khorasannews.com

آگهی مزایده عمومی فرماندهی آماد و پشتیبانی منطقه شمال شرق نزاجا
(مدیریت خرید و پیمان _ دایره فروش) نوبت اول شماره: ۵/۱۷
فرماندهی آماد و پشتیبانی منطقه شمالشرق نزاجا (مدیریت خرید و پیمان دایره فروش) در نظر دارد نیازمندی اقلام مشروحه ذیل را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

ردیف	شرح جنس
۱	انواع خودرو سبک و سنگین فرسوده
۲	اقلام و وسایل سررشته داری، مخابرات و مهندسی فرسوده
۳	انواع قطعات نو و داغی خودرویی

سپرده شرکت در مزایده: شرکت کنندگان می بایست ۱۰ درصد مبلغ پیشنهادی خود را به عنوان تضمین شرکت در مزایده به حساب جاری طلایی ۵۱۵۱۵۷۱۶۳۹۰۰۹ نزد بانک سپه به نام وجوه متفرقه ف آماد و پش منطقه شمالشرق نزاجا واریز یا معادل آن ضمانت نامه معتبر بانکی و یا اوراق مشارکت به دستگاه مزایده گزار ارائه نمایند.
تاریخ و محل دریافت اسناد مزایده: از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ پادگان ف آماد و پشتیبانی منطقه شمالشرق نزاجا (مدیریت خرید و پیمان - دایره فروش)
توجه) زمان بازدید شرکت کنندگان از ساعت ۹ صبح تا ۱۲ ظهر مورخه ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ امکان پذیر می باشد.
زمان و محل تحویل پیشنهادها: پیشنهاد دهندگان باید حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخه ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ پاکات پیشنهادی خود را به انتظامات پادگان ف آماد و پشتیبانی منطقه شمال شرق نزاجا تحویل نمایند.
زمان و محل برگزاری مزایده: پیشنهادهای واصله در ساعت ۹ صبح مورخه ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ در حضور اعضای کمیسیون و با حضور شرکت کنندگان در محل برگزاری کمیسیون مزایده بازگشایی و قرائت خواهد شد.
دستگاه مزایده گزار در ، رد یک یا تمام پیشنهادها مختار است.
آدرس محل برگزاری کمیسیون: مشهد- خیابان امام خمینی (ره) - انتهای امام خمینی ۸۱ - پادگان ف آماد و پشتیبانی منطقه شمالشرق نزاجا(مجتمع فرهنگی فجر انقلاب)
تلفن:۷و ۳۸۵۹۹۱۱۶-۰۵۱
۴۰۰۸۰

آگهی مزایده به شماره ۱۰۰۲۰۹۴۹۵۶۰۰۰۰۰۴
چاپ دوم
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۸/۰۸
سازمان همیاری شهرداریهای استان خراسان جنوبی در نظر دارد نسبت به فروش چهار دستگاه خودرو کشنده ام پاور مدل BD۵۰۰ و ٤ عدد تانکر حمل سوخت (۲ دستگاه ماموت و ۲ دستگاه مارال) به شرح جدول ذیل از طریق مزایده به فروش برساند .
مهلت دریافت اسناد : از روز ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ لغایت پایان وقت اداری مورخه ۱۴۰۲/۰۸/۱۰ از طریق سامانه ستاد ایران مراجعه نمایند.
مهلت بازدید : از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۱۰ از ساعت ۸ صبح لغایت ١٤ عصر با هماهنگی سازمان آزاد می باشد (بیرجند ، بعد از پلیس راه بیرجند - مشهد، جنب انبار مخازن شرکت نفت ، انبار سازمان همیاری شهرداری ها)
مهلت ارائه پیشنهاد و محل تحویل اسناد : اعلام قیمت و بارگزاری اسناد در سامانه ستاد ایران تا ساعت ١٤ روز ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ می باشد.
تاریخ و محل بازگشایی : ساعت ۱۰ صبح روز دو شنبه مورخه ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ در محل سازمان همیاری شهرداریهای استان خراسان جنوبی
مبلغ تضمین شرکت در مزایده : مبلغ شرکت در مزایده بصورت فیش واریزی به حساب شماره ۰۱۰۲۸۰۲٤۸۵۰۰۵ سازمان بنام سازمان همیاری شهرداریهای استان خراسان جنوبی

ردیف	شرح خدمات	تعداد	سپرده شرکت در مزایده جهت هر دستگاه	توضیحات
۱	کشنده ام پاور تیپ BD۵۰۰	۴ دستگاه	۲,۰۷۵,۰۰۰,۰۰۰	
۲	تانکر ماموت سه محور تیپ tt۵۳۲ - c	۲ دستگاه	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۳	تانکر مارال سه محور	۲ دستگاه	۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰	

ملاحظات : ۱ -کلیه هزینه های مربوط به نقل و انتقال ، بیمه ،چاپ آگهی و .... بر عهده خریدار می باشد. ۲ - هزینه ارزش افزوده در دل قیمت مستتر می باشد . ۳ - سازمان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است .
۴۱۴۰۹